

**POSUDEK VEDOUCÍHO
BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
Historický ústav FF UHK**

Autor/ka práce: Lenka Zívrová

Studovaný program a ročník: – Historie se zaměřením na vzdělávání, 3

Název práce: Významné špitály v době baroka v Čechách

Vedoucí práce: František Záruba

Oponent práce: Ondřej Tikovský

V Praze dne 9. června 2024

.....

Předkládaná bakalářská práce se zabývá zajímavou otázkou Významných špitálů v době baroka v Čechách.

V úvodu se autorka zabývá etymologií slova špitál a proměnami jeho významu. Následuje vyjádření vlastních cílů bakalářské práce, kterými jsou přiblížení vzniku a vývoje špitálů od středověku do novověku a věnování se jejich architektuře. Bližší pozornost je věnována špitálům v Kuksu, v Duchcově a v Praze. V úvodu se nachází také krátké shrnutí dosavadní literatury k tomuto tématu.

1. kapitola předkládá všeobecný vývoj lékařství v době baroka, tedy zhruba v době mezi rokem 1600 a koncem 18. století. Pozornost byla věnována také demografickému vývoji v Čechách, velkým morovým epidemiím a důsledkům třicetileté války na populaci obyvatel Čech. Další kapitola řeší dobová zdravotní opatření, a také postavení lékařské fakulty Karlovy univerzity. Na tuto podkapitolu logicky navazuje otázka zdravotnických zařízení, tedy špitálů, pro které císař Karel VI vydal roku 1731 obecné předpisy, jak by měla péče vypadat. Další reformu lékařské péče přinesl Josef II.

2. kapitola se věnuje významným církevním řádům, které na území historických Čech poskytovaly zdravotní péči a provozovaly špitály. Jako první je pojednán řád sv. Jana z Boha / Milosrdných bratří. Následuje nejvýznamnější český špitán řád křížovníků s červenou hvězdou. Posledním pojednaným je řád sv. Alžběty.

3. kapitola pojednává již o vlastních špitálech – jako první se zabývá Kuksem. Text je strukturován do podkapitol. Nejdříve píše o dějinách špitálu, zvláště je pojednána lékárna „U granátového jablka“, poté přichází na řadu rozbor stavby a soubor proslulých Braunových soch cností a neřestí. Podobně je strukturován valdštejský špitál v Duchcově, Nemocnice alžbětinek v Praze na Slupi, Vlašský špitál na Malé Straně, špitál křížovníků s Červenou hvězdou na Starém Městě pražském, nemocnice milosrdných bratří Na Františku.

Jako poslední přichází závěr, kde autorka shrnuje výsledky – uvádí např. počty dostupných lůžek v jednotlivých špitálech, a také popisuje osudy špitálů v moderní době, z nichž pouze část si uchovala svou původní funkci.

Závěrečné shrnutí:

Studentka se poctivě věnovala tvorbě bakalářské práce a pravidelně konzultovala. Rozsah práce splňuje požadavky HIU FF UHK, stejně tak byl dodržen citační úzus a v textu je adekvátně odkazováno na použitou literaturu (v průměru 5,5 citace na stránku). Dostatečně je provedena i obrazová příloha (43 obrázků, část obrázků je pořízena autorkou, přiloženy jsou i půdorysy). Bakalářská práce je jasně a přehledně strukturována. Vzhledem k tomu, že je autorka studentkou oboru Historie se zaměřením na vzdělávání, odpovídá tomu i záměrné širší pojetí její práce, které má i syntetický charakter.

V bakalářské práci byla využita adekvátní, a také reprezentativní literatura z několika oborů, dějin umění, církevní historie a dějin lékařství. Tím byl jednoznačně naplněn velmi často kladený požadavek na interdisciplinární přístup, byť v úrovni odpovídající úrovni bakalářské práce. Také jazyková úroveň je odpovídající bakalářské práci, byť tu a tam se zde nacházejí drobné nedostatky. Text práce může, dle mého názoru, posloužit jako podklad pro výuku na středních školách či gymnáziích, vhodně přibližuje zadaná téma barokních špitálů a dobové lékařské péče. Doporučuji hodnocení B.